

**Základní škola a mateřská škola Lužany, okres Plzeň – jih, příspěvková organizace
334 54 Lužany 23**

Dokument č. 9/2023-S

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání
PUTOVÁNÍ SE SLUNÍČKEM**

OBSAH :

1. Identifikační údaje.....	3
2. Obecná charakteristika školy.....	4
3. Podmínky vzdělání.....	4
4. Organizace vzdělávání.....	8
5. Charakteristika programu.....	10
6. Vzdělávací obsah.....	11
7. Evaluační systém.....	27
8. Zrušuje se	28
9. Účinnost	28

PŘÍLOHY:

1. Roční plán práce
2. Školní řád MŠ
3. Provozní řád školní zahrady
4. Provozní řád sportovních ploch
5. Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

POUŽITÉ ZKRATKY:

RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ŠVP PV – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ZŠ – Základní škola

MŠ – Mateřská škola

PPP – Pedagogicko-psychologická poradna

ŠPZ - školské poradenské zařízení

PLPP – Plán pedagogické podpory

PO – podpůrné opatření

IVP – individuální vzdělávací plán

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání PUTOVÁNÍ SE SLUNÍČKEM

1.1 Název školy: Základní škola a mateřská škola Lužany,
okres Plzeň-jih, příspěvková organizace

Adresa školy: Lužany č. p. 23, 334 54 Lužany u Přeštic

Právní forma: příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. Jana Sedláčková

Vedoucí učitelka: Bc. Eva Kahounová

IČ: 60610891

REZIDO : 650 058 232

IZO: 150 058 268

Kontakty: telefon: 377 982 448, 377 980 833

e-mail: zsluzany@tiskali.cz

web: www.wp.zsluzany.info

1.2 Zřizovatel školy: Obec Lužany

Adresa: Lužany č. p. 25, 334 54 Lužany

IČ: 256897

Telefon: 377 982 456

e-mail: luzany@obecni-urad.net

web: www.obecni-urad.net

1.3 Rejstřík škol

Zařazení školy Ministerstvem školství, mládeže a sportu ČR od 1. 1. 2005.

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola v Lužanech je škola s dlouholetou historií. V roce 1951 byl zahájen provoz mateřské školy v budově Základní školy v Lužanech. Školou od roku 1951 prošla řada dětí z Lužan i přilehlých obcí Zelené, Zelená Hora, Dlouhá Louka, Zálesí. Od 1. 1. 2003 se sloučily MŠ a ZŠ do jednoho právního subjektu. Mateřská škola je umístěna v jednopatrové budově u hlavní silnice. V přízemí se nachází prostory mateřské školy, školní jídelna s kuchyní, šatna pro žáky ZŠ a sociální zařízení pro zaměstnance. V 1. patře jsou dvě třídy základní školy, ředitelna, kabinet, počítačová učebna a sociální zařízení pro žáky ZŠ. Mateřská škola je jednotřídní se smíšenou věkovou skupinou dětí ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Dostatečně velké prostory třídy umožňují vytvoření hracích koutků, míst pro odpočinek i rušnější pohybové aktivity. Ke škole přiléhá malá školní zahrada. Vstup na zahradu je přímo z budovy školy z přízemí. Zahrada je vybavena zahradním nábytkem, pískovištěm a zařízením, které děti využívají při svých hrách a pohybových aktivitách. Vybavení školy se snažíme stále doplňovat podle potřeb dětí, zaměstnanců a zásad zdravého prostředí.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Personální a pedagogické zajištění

Obě učitelky splňují požadavky na kvalifikaci učitele mateřské školy. Neustále si zvyšují svou odbornost, spolupracují s odborníky (logoped, lékař, PPP, aj.), získávají informace z časopisů, seminářů a knih (Informatorium, Učitelské noviny, knihy z nakladatelství Portál, internetové stránky Pinterest aj.). Zajímají se o nové trendy ve výchově dětí, čtou odbornou literaturu, účastní se seminářů dalšího vzdělávání.

Při všech činnostech zajišťují dětem pedagogickou péči. Obě učitelky jednají, chovají se a pracují v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí, a snaží se samy u sebe rozvíjet zdravý životní styl. Podporují otevřenost při vyjadřování se k práci své i jiných zaměstnanců, nebojí se sebereflexe a systematického vyhodnocování své práce, snaží se používat moderní metody práce.

Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

Zvláštní důraz je kladen na včasnou informovanost všech zaměstnanců, řádné plnění úkolů a dodržování bezpečnosti práce. Velký vliv na odvádění kvalitní a profesionální práce má bezkonfliktní prostředí a přátelská atmosféra.

3.2 Řízení školy

Všichni pracovníci mateřské školy se aktivně podílejí na chodu školy, její organizaci, výchově a vzdělávání dětí. Ředitelka školy Mgr. Jana Sedláčková vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř školy (nástěnky), tak navenek (vývěska školy, webové stránky).

Vedoucí učitelka MŠ vypracovává ŠVP, spolupracuje s učitelkou MŠ, s pracovníci základní školy a se zřizovatelem.

3.3 Věcné vybavení

Mateřská škola sídlí ve společné budově se ZŠ. Technický stav budovy je dobrý. K východní straně budovy přiléhá školní zahrada, která dětem poskytuje rozmanité pohybové vyžití. Mateřská škola má přiměřeně velké prostory zařízené dětským nábytkem, vybavením pro odpočinek dětí a zdravotně hygienickým zařízením. Postupně se modernizuje dětský nábytek ve třídě a šatně dětí. Hygienické

zařízení bylo v roce 2008 celkově zrekonstruováno a je uzpůsobeno potřebám a počtu dětí. V roce 2016 byla vybavena šatna dětí novým nábytkem a staré linoleum bylo nahrazeno keramickou dlažbou, v herně bylo zakryto linoleum novým kobercem. V roce 2017 se uskutečnila výměna linolea ve třídě MŠ. V roce 2022 proběhla kompletní výměna nábytku ve třídě MŠ.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním a materiály odpovídá počtu dětí a jejich věku. Hračky jsou umístěny tak, že si je děti mohou samy brát a samy ukládat. Vybavení se průběžně obnovuje a doplňuje dle finančních možností. Škola je vybavena notebookem, tiskárnou, televizí, DVD přehrávačem, interaktivní tabulí a tablety pro využití ICT ve vzdělávání dětí.

Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby byly dětem jejich práce přístupné a zároveň je mohli zhlédnout jejich rodiče a návštěvníci školy.

Všechny vnitřní a venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.4 Psychosociální podmínky

Velký důraz klademe na celkové klima třídy, které musí být k dítěti vstřícné, příjemné, bezpečné a musí mu dodávat pocit volnosti, jistoty a spokojenosti. Nově přichodící dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí společně s rodičem. Rodiče mohou zůstat s dítětem ve třídě, a tak mu usnadnit seznámení s novým prostředím a kamarády. Respektujeme potřeby dětí a napomáháme k jejich uspokojování. Všechny děti mají rovnocenné postavení a dostává se jim jasných a srozumitelných pokynů. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit se pravidlům soužití. Pro zajištění bezpečného sociálního klimatu využíváme pravidel soužití, vytvářených a dodržovaných dětmi i dospělými.

Pravidla soužití:

1. Pokud opouštím třídu, upozorním na to paní učitelku.
2. Máme pusu, domlouváme se.
3. Máme uši, nasloucháme.
4. Máme ruce, pomáháme si.
5. Při kašli si dám ruku před pusou.
6. Když si nevím rady, požádám o pomoc kamaráda, paní učitelku.

V průběhu celého roku vytváříme pravidla společné komunity, rituály a tradice. Zkvalitňujeme mezilidské vztahy mezi zaměstnanci školy a rodiči dětí. Snažíme se, aby pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, byl podporující, sympatizující, vstřícný s nabídkou, která počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Naše vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dětí předškolního věku a jejich potřebám. Přizpůsobujeme délku odpoledního odpočinku a spánku individuálním potřebám každého dítěte, upevňujeme dětská přátelství, učíme děti řešit konflikty jinak než agresivním chováním. Snažíme se nezapomínat na legraci. Věnujeme se neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem. Vyhodnocujeme konkrétní projevy a výkony dětí a přiměřeně na ně reagujeme pozitivním oceněním nejen pochvalou, ale i jinými prostředky.

3.4.1 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role.

Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

3.4.2 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ať už jsou tyto děti vzdělávány v běžné mateřské škole, či v mateřské škole zřízené podle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon v platném znění.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 zákona č. 561/2004 Sb. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

3.4.2.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – **vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte**, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli odlišné individuální vzdělávací potřeby a možnosti těchto dětí. Účelem podpory je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školským poradenským zařízením (ŠPZ) po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení předškolního vzdělávání všech dětí vymezuje RVP PV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP PV. Podle ŠVP PV se uskutečňuje vzdělávání všech dětí dané mateřské školy. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP PV podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i *uplatňování vysoce profesionálních postojů* učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

3.4.2.2 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

3.4.3 Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.5 Životospráva

V mateřské škole získávají děti základní návyky pro správnou životosprávu. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku a dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů i nápojů. Svačina je společná od 8.30 do 9.00 hod. Společný oběd od 11.30 do 12.00 hod. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Nádobí, které používáme ke stolování, odpovídá věku dětí. Dbáme na kulturu stolování a chování dětí u stolu při stolování (prostírání, ubrousky, nemluvit s plnou pusou, správně používat příbor...). Respektujeme individuální tempo při stolování, děti mají možnost zvolit si přiměřenou porci jídla, samy si přidávají a uklízejí po sobě nádobí. Mají dostatek ovoce a zeleniny, zeleninových salátů. Podporujeme pitný režim. Každé dítě má v MŠ svůj hrneček, z něhož nápoje pije. Od rána je k dispozici ve třídě dostatek tekutin dětem dobře přístupných.

Dáváme dětem velký prostor pro volný pohyb. Děti jsou každodenně venku minimálně dvě hodiny a mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v prostorách mateřské školy. Vedeme je k přiměřenému oblékání, obouvání i chůzi bez bot.

Důležitá je též rovnováha mezi aktivitou a odpočinkem. Proto se všechny děti na odpolední odpočinek převlékají do pyžama a odpočívají na lůžku. Respektujeme individuální potřebu spánku

a odpočinku jednotlivých dětí tím, že dítě s nižší potřebou spánku odpočívá 20 – 30 minut na lůžku a pak s ním vyučující pokračuje v klidném programu u stolečku (kreslení, puzzle, knihy, hry rozvíjející schopnosti dětí). Vedeme děti vlastním příkladem k zásadám zdravého životního stylu.

3.6 Organizace chodu školy

Při vstupu dítěte do mateřské školy uplatňujeme adaptační režim s rodiči. Denní řád je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí. Snažíme se, aby zde děti nacházely potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí. Do denního programu pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Usilujeme o to, aby poměr spontánních a řízených činností byl v denním programu vyvážený, aby děti měly dostatek času i prostoru pro spontánní hru, byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, zapojovaly se do organizování činností. Chceme, aby pracovaly svým tempem samy i ve skupinách. Plánované činnosti vychází z potřeb a zájmu dětí, pro jejich realizaci vytváříme vhodné materiální podmínky.

Za bezpečnost dětí v MŠ odpovídají vyučující od doby převzetí dětí od jejich rodičů nebo jimi pověřené osoby, až do doby jejich předání rodičům nebo jimi pověřené osobě. Učitelka odpovídá při pobytu dětí mimo území školy za bezpečnost nejvýše 20 dětí. Při zvýšeném počtu dětí určí ředitelka k zajištění bezpečnosti dalšího pedagogického pracovníka nebo jinou zletilou osobu, která je v pracovně právním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost školy. Budova MŠ je k zajištění bezpečnosti dětí uzamčena a přichází se ohlásí zvoněním a svým jménem. Při školní výchově a všech aktivitách organizovaných mateřskou školou je dohled nad dětmi zabezpečen pedagogy, pro zvýšenou bezpečnost je dohled zajištěn další pověřenou dospělou osobou, která je zaměstnancem školy. Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při úrazu, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc a bezodkladně informují ředitelku školy a rodiče dítěte. Každý úraz se zaznamená do knihy úrazů.

3.7 Spoluúčast rodičů

Výchova v mateřské škole navazuje na rodinnou výchovu, rozšiřuje ji a doplňuje. Rodiče jsou v každodenním kontaktu se všemi zaměstnanci školy, mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, mohou sdělovat své názory, připomínky a postřehy (adaptační režim s rodičem, oslavy v MŠ, výlety, turistické vycházky, výstavy aj.). Rodiče pravidelně informujeme o prospívání jejich dítěte a domlouváme se na společném postupu při jeho výchově (konzultační dny, neformální rozhovory, dny otevřených dveří, nástěnky pro rodiče a pod).

Spolupracujeme s rodiči na mimoškolních akcích (besídky, oslavy Dne dětí, maškarní karnevaly, školní výlety, divadelní představení). Snažíme se, aby mezi rodiči a pedagogy panovala vzájemná důvěra, otevřenost a vstřícnost. Respektujeme názory rodičů a usilujeme o otevřené partnerské vztahy a vzájemnou informovanost. Rodiče podle svého uvážení poskytují mateřské škole dary – výtvarný materiál, hračky, ovoce a zeleninu pro školní kuchyni aj. Nezasahujeme do života rodiny, chráníme její soukromí a zachováváme diskrétnost ve svěřených vnitřních záležitostech.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Naše škola je jednotřídní. Organizujeme vzdělávání pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Do třídy zařazujeme děti různého věku.

Vzdělávání v naší MŠ je založeno na zásadách vzdělávání dané zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon v platném znění. Cílem je, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy a předpoklady pro své celoživotní vzdělávání. Úkolem předškolního vzdělávání je doplňovat rodinnou výchovu a dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů pomáhat dítěti k jeho aktivnímu rozvoji a učení, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa, učit dítě žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané. Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální. Vést dítě tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou

a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na něj běžně kladeny v prostředí rodiny a školy a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně očekávají.

Proto při své práci sledujeme tyto cíle:

- rozvíjet dítě, jeho učení a poznání;
- osvojovat si základní hodnoty, na nichž je založena naše společnost;
- získávat osobní samostatnost a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Tyto cíle vnímáme tak, že pokud jsou naplňovány, směřuje vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí, neboť zasahuje-li vzdělávání zároveň oblast poznatků, hodnot a postojů, získává dítě dovednosti mnohostrannější, dokonalejší a prakticky využitelnější. Snažíme se, aby tyto cíle byly v našem vzdělávacím procesu přirozené, všudypřítomné nejen při plánovaných činnostech, ale při všech situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Máme na zřeteli, že svým chováním a svými postoji ovlivňujeme děti při všech činnostech, v různých situacích a za různých okolností. Prvořadým úkolem je, aby se dítě v naší mateřské škole cítilo spokojené a v bezpečí a teprve pak se může zdravě rozvíjet a efektivně učit.

Klíčové kompetence jsou v současném vzdělávání cílovou kategorií, vyjádřenou v podobě výstupů. Jejich osvojování je proces dlouhodobý, začíná v předškolním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. V předškolním věku dítěte se vytvářejí základy klíčových kompetencí, sice elementární, avšak důležité a významné pro započítí systematického vzdělávání.

V předškolním vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. **Kompetence k učení**
2. **Kompetence k řešení problémů**
3. **Kompetence komunikativní**
4. **Kompetence sociální a personální**
5. **Kompetence činnosti a občanské**

Tyto kompetence nám dávají představu, kam v předškolním vzdělávání směřovat a oč usilovat, a mají sloužit především k vymezení odpovídajícího vzdělávacího obsahu jako prostředku k jejich naplňování.

Obsah předškolního vzdělávání vymezuje tak, aby vedl k naplňování vzdělávacích záměrů a k dosažení vzdělávacích cílů. Je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

1. biologické (dítě a jeho tělo),
2. psychologické (dítě a jeho psychika),
3. interpersonální (dítě a ten druhý),
4. sociálně kulturní (dítě a společnost)
5. environmentální (dítě a svět).

Tyto oblasti nám ukazují, na co se máme zaměřovat, co máme u dětí průběžně rozvíjet.

Všechny tyto kompetence směřují k očekávaným výstupům, které lze považovat pro děti na konci předškolního období za žádoucí. Proto je dětem předkládáme v činnostech a příležitostech v podobě konkrétních očekávaných výstupů v rámci tematických bloků jako cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování očekávaných výstupů smysluplná a účelná. Ke snadnější orientaci jsou výstupy kódovány a pomáhají nám při vyhledávání rozpracovaných konkretizovaných výstupů v materiálu „Konkretizované očekávané výstupy RVP PV“. Většina očekávaných výstupů v naší vzdělávací nabídce se neustále opakuje a prolíná všemi tématy a činnostmi, na které se v mateřské škole zaměřujeme.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě:

- vycházky
- kulturní akce mimo školu (výstavy, divadelní představení, besedy aj...)
- výlety

5. CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

5.1 Filozofie naší školy

V naší mateřské škole rozvíjíme samostatné a zdravě sebevědomé děti. Předáváme jim základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí. Rozvíjíme samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost. Dítě vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své přirozené potřeby.

Z toho vyplývá, že základním předpokladem našeho výchovného působení je láska a úcta k osobnosti každého dítěte, bez ohledu na jeho přednosti či nedostatky. Podporujeme u dětí partnerství a pomoc při vytváření lidského vztahu k sobě samému, k druhým lidem i okolnímu světu.

Vedeme děti k zdravému životnímu stylu, neboť mateřská škola je vhodným místem, ve kterém můžeme dítě vybavit zdravými návyky, dovednostmi a postoji, na kterých může stavět později. Proto usilujeme o pohodové prostředí, neboť ve stavu pohody prožívají děti pocit souladu, harmonie, pozitivního naladění a bezpečí, a to vše se odráží na duševní odolnosti dětí a na jejich zdravotním stavu. Jsou to dlouhodobé záměry a jsou záležitostmi všech, kdo se na výchově dětí podílejí.

5.2 Podmínky pro naplňování cílů našeho programu

Vzdělávací práce naší MŠ je rozložena do tří až čtyř let. To je období, po které zpravidla děti naší MŠ navštěvují. To, jak se dítě v mateřské škole cítí a co prožívá, má z hlediska úspěšnosti jeho vzdělávání klíčový význam. Proto je naším prvořadým úkolem, aby se cítilo spokojené a v bezpečí a teprve pak se může zdravě rozvíjet a efektivně učit. Vzdělávání a formy naší práce jsou založeny na prožitku dětí, manipulaci s předměty, experimentu, hře, projektovém a situačním učení a učení mezi dětmi navzájem. Každé dítě je chápáno jako jedinečná osobnost, která se vyvíjí a postupuje svým tempem a podle svých možností. Vzdělávání je proto založeno na individuálním rozvoji jednotlivých dětí a jejich individuálním postupu v učení. Vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích celého dne.

Tomu odpovídá i organizace individuální, skupinová; frontální práce, jen ve výjimečných případech (společné prožívání, hodnocení, tvoření pravidel...).

Některé cíle výchovně vzdělávací činnosti jsou naplňovány každodenními činnostmi.

Jde zejména o tyto činnosti:

- dodržovat stanovená pravidla chování a bezpečnosti;
- samostatně provádět osobní hygienu a další samoobslužné činnosti;
- kulturně stolovat;
- dodržovat základní společenské normy komunikace a chování;
- hodnotit vlastní chování.

Neustále pracujeme na vytvoření podmínek pro zdravý vývoj dětí a pohodové pracovní prostředí pro všechny zaměstnance. Jsou to podmínky potřebné pro naplňování cílů našeho programu. Zatím se nám podařilo vytvořit tyto podmínky:

- třída je věkově smíšená,
- nově přichodí dítě má možnost se postupně adaptovat na nové prostředí,
- všechny děti mají rovnocenné postavení,
- dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů,
- denní řád je dostatečně pružný,
- děti přirozeně uspokojují své potřeby,
- učitelky a rodiče se znají a jsou v každodenním kontaktu,
- stravování vychází ze zásad zdravé výživy a rodinných zvyklostí,
- v průběhu dne převládají spontánní činnosti a hra,
- materiální vybavení je na dobré úrovni,
- rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole,
- pitný režim je zajištěn od ranních hodin do odpoledne,

- děti jsou vedeny k samostatnosti a vzájemné pomoci při oblékání, stolování, úklidu hraček, vyřizování vzkazů apod.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Děti se vzdělávají při všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Proto se snažíme, aby získávání nových poznatků bylo založeno na aktivní účasti, smyslovém vnímání a prožitku dítěte.

Preferujeme tyto činnosti dětí:

- pozorovat,
- experimentovat,
- manipulovat s přírodním materiálem,
- volné hry,
- kooperativní a námětové hry,
- pohybové hry,
- smyslové hry,
- psychomotorická cvičení,
- výtvarné hry,
- situační hry a učení.

Organizujeme pro děti:

- výlety a vycházky do okolí svého bydliště,
- taneční a pohybové aktivity,
- grafická cvičení,
- grafomotorická cvičení.

Uplatňujeme tyto metody:

- prožitkové učení,
- rozhovor, vyprávění, diskuze,
- pozorování předmětů a jevů,
- tvořivá dramatika,
- experimentování,
- komunitní kruh,
- řízené skupinové činnosti,
- řízené individuální činnosti,
- využití vzniklých situací,
- spontánní činnosti,
- kooperativní učení.

Základním prostředkem naší výchovně vzdělávací práce je hra, která je přirozenou činností dětí předškolního věku. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří také množství aktivit charakterizujících naši školu: oslavy svátků a narozenin, dlouhé podzimní a jarní vycházky, výlov rybníka, vánoční oslavy, maškarní karnevaly, sportovní dny, oslavy Dne dětí, divadelní představení, hudební pořady, veřejná vystoupení v obci, besedy s Policií ČR, kouzelnická představení, rozloučení s předškoláky aj.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah je stanoven pro věkovou skupinu dětí od 2 zpravidla do 6 let. Je to hlavní prostředek vzdělávání dětí v naší MŠ. Je vymezen tak, aby sloužil k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. Jednotlivé vzdělávací oblasti se vzájemně prolínají a prostupují do všech tematických bloků. Náš vzdělávací obsah je vypracován na tři roky. Každý rok je rozpracován do čtyř tematických bloků, které jsou dále podrobněji zpracovány do jednotlivých

vzdělávacích oblastí (podtémat). Putujeme se sluníčkem a jednotlivými tématy děti provází – mraveneček, včelička a beruška. S jedním podtématem pracujeme týden, 14 dní, 3 týdny, měsíc, podle toho, jak je podtéma obsáhlé, jak si děti nové informace osvojují a jak téma děti baví.

Děti předškolního věku jsou vedeny k větší samostatnosti, pomoci mladším dětem, k řešení náročnějších úkolů a složitějších činností. Celý vzdělávací proces zároveň ovlivňují partneři: děti, rodiče a pracovníci školy.

Název programu: PUTUJEME SE SLUNÍČKEM

6.1 Roční téma: Rok s mravenečkem

První rok našeho programu je zaměřen na poznání sebe samého a člověka vůbec. Cílem je co nejlépe poznat sebe, své potřeby, možnosti a zájmy, a tak lépe pochopit druhé a vcítit se do jejich pocitů. Chápat jednoduché rodinné vztahy, poznávat, co pro náš život rodina znamená. Vnímat důležitost sounáležitosti a pospolitosti rodiny a její nezastupitelnost v životě jednotlivce.

6.1.1 Mraveneček a kamarádi

Tematické části: Mraveneček šlape do školky pro holky a pro kluky
Jak mraveneček pomáhal
Mraveneček v podzimní zahrádce
Mraveneček a skřítek Podzimníček

Vzdělávací obsah:

- *Seznámíme děti s novým prostředím MŠ, místnostmi, režimem dne, se všemi zaměstnanci školy.
- *Společně si vytvoříme určitá pravidla, která budeme dodržovat.
- *Naučíme se respektovat odlišnosti druhých dětí, vzájemně si pomáhat a vytvářet kamarádské vztahy.
- *Poznáme, kdo je kamarád, jak se kamarádi k sobě navzájem chovají a jak se jmenují.
- *Zjistíme, že když si pomůžeme, tak lépe a snadněji splníme zadaný úkol, např. uklidíme po sobě hračky na své místo.
- *Naučíme se základní společenské návyky a budeme je při všech činnostech uplatňovat.
- *Budeme upevňovat hygienické návyky a správné návyky při stolování.
- *Při společných vycházkách budeme poznávat nejbližší okolí svého bydliště, měnící se přírodu a počasí
- *Budeme se učit přírodu chránit a citlivě se chovat k živočichům i rostlinám.
- *Rozvineme slovní zásobu dětí a seznámíme je s pravidly správné komunikace.
- *Přirozeným způsobem, se zapojením všech smyslů a na základě her a prožitků budeme plnit stanovené cíle a povedeme děti ke stmelení dětského kolektivu po prázdninách.

Navrhované činnosti:

- *Pozorování na vycházkách, stromy, počasí, změny v přírodě, ovoce a zelenina – určování vlastností, barev, počtu, prostorové pojmy....
- *Ranní cvičení, překážkové dráhy, pohyb k říkadlům, ...
- *Rozhovory, diskuze, vyprávění zážitků a příběhů - komunitní a diskuzní kruh, individuální rozhovory – kdo je kamarád, jak se k sobě kamarádi chovají....
- *Pohybové hry, zdravotní cvičení, pohybové chvílky, hudebně pohybové hry, taneční hry, dotykové honičky s pravidly, ranní cvičení, pohyb k říkadlům, k hudbě....
- *Řízené individuální i skupinové činnosti – třídění, porovnávání, poznávání, počítání – přírodnin, geometrických tvarů, předmětů, hraček, ovoce, zeleniny, ...
- *Podzimní výstavka, sběr přírodnin a hry s nimi.
- *Skupinové práce výtvarné – kamarád, podzimní strom, drak, otiskování listů, rukou, přírodnin.
- *Sestavování z přírodnin i různých druhů materiálů (víčka, koženkové tvary, látky, provázky, aj.) na koberci - individuálně i ve skupinách.
- *Konstruktivní, námětové i společenské hry.

- *Spontánní činnosti, volné hry, individuální činnosti.
- *Prožitkové učení se zapojením všech smyslů.
- *Zpěv, recitace a dramatizace – Vlastovičko leť, Kamarádi, Dobrý den, Vyletěl si pyšný drak, aj.
- *Grafomotorická cvičení na pracovních listech s podzimní tematikou.
- *Výlov rybníka.
- *Podzimní vycházka.
- *Divadelní představení.

Cíle:

- rozvíjet schopnost přizpůsobovat se;
- reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi;
- osvojovat si společenské návyky ve styku s dětmi a dospělými;
- rozvíjet pozitivní city k sobě i okolí;
- rozvíjet pocit sounáležitosti;
- poznávat nové a objevovat neznámé.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- 5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- 5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- 5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní bez jejich opory.
- 5.3.1 Navazovat kontakty s dospělými.
- 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi, co je proti nim, a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.
- 5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství svoji roli, podle které je třeba se chovat.
- 5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smyslu-
- 5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

6.1.2 Mraveneček v předvánočním čase

Tematické části: Mraveneček a čert

Jak mraveneček slavil Vánoce

Jak mraveneček přivolal zimu

Vzdělávací obsah:

- *Budeme poznávat své tělo, jak správně dýchat a správně držet tělo při stání i v různých polohách.
- *Seznámíme děti s jejich tělem a některými orgány a s činnostmi, které prospívají jejich zdraví.
- *Naučíme děti se orientovat v prostoru a zvládat základní pohybové dovednosti v různém prostředí.
- *Povedeme děti ke správnému vyslovování, ovládnutí dechu a správnému tempu a intonaci řeči.
- *Povedeme děti, aby odpovídaly na otázky, formulovaly otázky a vedly rozhovor s dětmi i dospělými.
- *Necháme je samostatně vyjadřovat myšlenky, pocity a nápady.
- *Budeme poznávat tradice: Mikuláš s čert, Vánoce.
- *Povedeme děti k tomu, aby se záměrně soustředily a udržely delší dobu pozornost, samostatně řešily problémy a úkoly a snažily se je dokončit.
- *Budeme utvářet pocit sounáležitosti se skupinou. Poznávat nejrůznějších společenství – třída, rodina, obec, republika.

Navrhované činnosti:

- *Zdravotní cvičení, pohybové chvílky s různou motivací, pohyb k říkadlům, pohybové hry.
- *Zdolávání překážek v přírodním terénu.
- *Otiskování dlaní, chodidel, obkreslování postavy.
- *Stříhání, lepení, malování, modelování (Betlém, vánoční zvoneček, pečeme na Vánoce).
- *Smyslové hry – Čertí kolo, Co má čert v pytli, Jak páchne čert, Poznej podle hmatu, sluchu, vůně.

- *Četba, vyprávění – čert a Mikuláš, narození Ježíška, vánoční zvyky...
- *Hry zaměřené na orientaci v prostoru i na listu papíru.
- *Nácvik básní a písní s vánoční tematikou, poslech koled.
- *Pozorování na vycházkách významné budovy v obci, hledání cesty do MŠ, domů.
- *Vyřizování vzkazů, úklidové činnosti, podzimní práce na zahradě.
- *Pečení perníčků, výroba přáníček a dárečků pro rodiče a prarodiče.
- *Pozorování vánoční výzdoby, výzdoba třídy.
- *Mikulášská nadílka, vánoční nadílka.
- *Divadelní představení.
- *Vystoupení pro rodiče.

Cíle:

- učit se druhé respektovat a tolerovat jejich potřeby;
- chápat rovnost všech lidí, solidaritu a soucítění se slabými, péči o druhé;
- poznávat vztahy v rodině, členy rodiny;
- uvědomovat si, že lidé jsou různí (vzrůst, věk, barva pleti...);
- rozvíjet samostatnost a sebevědomí;
- pěstovat vlastní sebeúctu i úctu k druhým;
- rozvíjet a využívat všechny smysly;
- dbát na rozvoj řečových schopností a výslovnosti.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.1 Zachovávat správné držení těla.
- 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
- 5.1.10 Pojmenovávat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
- 5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
- 5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách.
- 5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost.
- 5.2.2.1 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně.
- 5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.
- 5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.

6.1.3 Mraveneček v zimním čase

Tematické části: Mraveneček na návštěvě v pohádce
Polámal se mraveneček
Mraveneček budí jaro

Vzdělávací obsah:

- *Při pobytu venku budeme pozorovat změny v přírodě živé i neživé.
- *Budeme poznávat aktivity, které podporují zdraví – pohyb, pobyt na čerstvém vzduchu, zdravá výživa, zdravý životní styl.
- *Poznáme i aktivity, které poškozují a neprospívají zdraví, a které tělu škodí.
- *Postupně se naučíme respektovat druhého, jeho potřeby a konflikty řešit dohodou.
- *Budeme se snažit napodobovat pohyby podle vzoru a cvičit prsty na ruce při manipulaci s drobným materiálem.
- *Povedeme děti, aby odpovídaly na otázky, formulovaly otázky a vedly rozhovor s dětmi i dospělými.
- *Záměrně budeme s dětmi pozorovat změny v přírodě.
- *Zvolíme činnosti tak, aby děti při nich využívaly všechny svoje smysly.
- *Povedeme děti, aby se soustředily na činnost a na její dokončení.
- *Budeme poznávat své tělo, jak správně dýchat a správně držet tělo při stání i v různých polohách

*Seznámíme děti s jejich tělem a některými orgány a s činnostmi, které prospívají jejich zdraví.

Navrhované činnosti:

- *Rozhovory, vyprávění, vyjadřování svých pocitů, četba příběhů k tématu.
- *Didaktické a kooperativní hry.
- *Ranní cvičení, taneční a pohybové hry.
- *Prohlížení knih o lidském těle, vrstvené puzzle „Kluk a holka“, manipulace s předměty.
- *Hry se sněhem, sáňkování, bobování, pokusy se sněhem.
- *Poslech a dramatizace příběhů se zimní tematikou.
- *Zpěv a poslech písní se zimní tematikou.
- *Hudebně pohybové vyjádření – (tanec vloček, vánice, metelice, zvonění rampouchů, aj.).
- *Námětové hry (na sportovce – bruslaře, lyžaře, hokejisty, aj.)
- *Diskuse, rozhovory – co je zdraví, co je nemoc, kdo jsou bacily, zdravý životní styl....
- *Grafická nápodoba čísel.
- *Logické hry – Logik.
- *Manipulace s drobným materiálem, třídění, seskupování, porovnávání, sestavování obrázků.
- *Krmení ptáčků u krmítka. (péče v zimě o zvířata a ptáky), výroba krmítek – spolupráce s rodiči.
- *Výtvarné činnosti: karnevalové masky, části oblečení, vločky, rampouchy, ptáci...
- *Karneval
- *Divadelní představení.
- *Typické jarní znaky, květiny, zvířata a jejich mláďata, počasí...
- *Výtvarné činnosti – otiskování dlaní – květiny, sluníčko, zvířátka, slepička a kohoutek...
- *Velikonoční tradice, zdobení vajíček, velikonoční beránek – pečení.
- *Výtvarné vyjadřování představ – jaro, jarní strom, zvířata....
- *Zpěv písní s jarní tematikou.

Cíle:

- poznávat lidské aktivity, které mohou zdraví člověka podporovat, ale i poškozovat;
- poznávat, co tělu prospívá a co mu škodí;
- vytvářet povědomí o ochraně zdraví a bezpečí;
- vést děti k poznání, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním;
- učit se své zdraví chránit a pečovat o něj (pohyb, strava, hygiena, pohoda, škodliviny...);
- rozvíjet fyzickou zdatnost;
- rozvíjet komunikativní dovednosti.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru.
- 5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku.
- 5.1.10 Pojmenovávat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
- 5.1.11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- 5.2.1.4 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.
- 5.2.2.1 Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si nového, chybějícího, změněného.
- 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
- 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešením.
- 5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci „Ne.“ v konkrétní situaci.
- 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat kompromisy, řešit konflikt dohodou.
- 5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí.

6.1.4 S mravenečkem hurá do přírody

Tematické části: Mraveneček a jeho rodina
Mraveneček v práci
Mraveneček cestovatelem

Vzdělávací obsah:

- *Budeme pozorovat změny v přírodě – jaro.
- *Povedeme děti k získávání pozitivního vztahu k přírodě živé i neživé.
- *Ve výtvarných činnostech povedeme děti k vyjadřování své představivosti a fantazie.
- *Naučíme děti zvládat jednoduché pracovní úkony, vyřizování vzkazů apod.
- *Naučíme se znát, kdo patří do rodiny, pojmenujeme členy rodiny, vzájemné vztahy a jednotlivé role, které v rodině zastávají.
- *Povedeme děti, aby se mezi sebou domluvily např. na společném postupu při řešení úkolu.
- *Nabídkou různorodých činností budeme u dětí rozvíjet fantazii, představivost a vyjadřování svých prožitků slovně, výtvarně, hudebně....
- *Povedeme děti k záměrnému zapamatování si krátkých textů a jejich reprodukci.
- *Pestrou nabídkou budeme u dětí probouzet zájem o poznávání nových věcí a dějů v přírodě i okolí.
- *Naučíme děti přijímat hodnocení jejich pokroků a vyrovnávat se s případným neúspěchem.
- *Povedeme děti k chápání prostorových a časových pojmů.

Navrhované činnosti:

- *Vycházky do přírody, k hřišti, do zámeckého parku.
- *Zdravotní cvičení, pohyb k říkadlům, tělovýchovné chvílky, pohybové hry.
- *Typické jarní znaky, květiny, zvířata a jejich mláďata, počasí...
- *Výtvarné činnosti – otiskování dlaní – květiny, sluníčko, zvířátka, slepička a kohoutek...
- *Poslech pohádek, prohlížení a „čtení“ knih.
- *Pozorování na vycházkách, významné budovy v obci, hledání cesty do MŠ, domů.
- *Jarní úklid na zahradě – hračky, mýt nábytek, zametat okolo pískoviště, sbírat větvičky, ...
- *Vystoupení pro rodiče a veřejnost – básně, písně, tanečky.
- *Smyslové hry – na zvířata, Kouzelný košík, Chodí mraveneček, chodí...
- *Pokusy se semínky, sázení kytičky pro maminku....
- *Výtvarné vyjadřování představ – jaro, jarní strom, zvířata....
- *Grafomotorika, orientace na ploše papíru, orientace v prostoru třídy, zahrady....
- *Hry – Co děláme celý den – obrazový materiál, dramatické činnosti, pantomima, ...
- *Konstruktivní hry, námětové hry, skupinové činnosti, individuální činnosti, didaktické a kooperativní činnosti.
- *Zpěv písní s jarní tematikou.
- *Oslava MDD.
- *Opékání uzenin s rodiči.
- *Divadelní představení – Přeštice, Plzeň – Alfa.
- *Výlety do ZOO, pěší výlety se stopovanou.

Cíle:

- vytvářet pozitivní vztah k přírodě živé i neživé;
- poznávat vztahy v rodině, členy rodiny;
- uvědomovat si, že lidé jsou různí (vzrůst, věk, barva pleti...);
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry;
- poznávat, že můžeme svou životní situaci ovlivňovat;
- poznávat, že za své jednání neseme odpovědnost;
- rozvíjet poznání sama sebe, svých zájmů, možností a potřeb;
- vytvářet a podporovat spolupráci dětí ve skupině;
- podporovat představivost a fantazii.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.4 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.
- 5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.
- 5.2.1.5 Domluvit se slovy.
- 5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit.
- 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních,

- výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických).
- 5.2.2.9 Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.
- 5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.
- 5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
- 5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky.

6.2 Roční téma: Za poznáním se včeličkou

Druhý rok je více věnován poznáváním přírody a okolí svého bydliště. Smyslem tohoto tematického celku je učit děti dívat se kolem sebe, vnímat okolí, všítat si toho, co se kolem děje. Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, rozvíjet samostatnost a sebevědomí, pěstovat vlastní sebeúctu i úctu k druhým. Poznávat charakteristické změny v přírodě související se změnou ročních období, rozvíjet pozorovací schopnosti a upevňovat správný vztah k přírodě a světu.

6.2.1 Těšíme se do školičky, budeme spolu rok celičky

Tematické části: Včelička poprvé ve školce
Včelička a kamarádi
Podzim barvy rozdává, včelička nám pomáhá
Včelička a podzimní zahrádka

Vzdělávací obsah:

- *Vytvoříme si společná pravidla, kterými se budeme celý rok řídit.
- *Poznáme nové kamarády, jejich jména a odlišnosti.
- *Vytvoříme si nová přátelství a poznáme, jak se k sobě mají lidé (děti) vzájemně chovat.
- *Budeme vést děti ke spolupráci s ostatními dětmi, domlouvání se na společném postupu a vnímání potřeb ostatních.
- *Budeme si postupně osvojovat poznatky o podzimní přírodě a všítat si změn v okolí i v přírodě.
- *Na vycházkách budeme děti seznamovat s nejbližším okolím, poznáme významné budovy v obci a budeme hledat cesty (domů, na nádraží, k zámku, aj.).
- *Postupně budeme obohacovat slovní zásobu dětí, rozvíjet komunikativní dovednosti a naučíme je pravidla komunikace.
- *Na základě her a prožitků budou děti získávat nové informace o svém okolí, o kamarádech a přírodě.

Navrhované činnosti:

- *Komunitní a diskusní kruh.
- *Četba, vyprávění, rozhovory k tématu.
- *Zdravotní cvičení, motivovaná cvičení s podzimní tematikou, cvičení s náčiním (s jablíčkem, bramborou, listem), pohybové hry (Na podzim, Na ježka aj.).
- *Sběr přírodnin.
- *Výstava ovoce a zeleniny.
- *Námětové hry – Na obchod, Na zahradníka.
- *Logik – podzimní tematika.
- *Smyslové hry s plody podzimu.
- *Pokusy – co je kulaté, hranaté, kyselé, sladké, velké, malé, lehké, těžké,
- *Třídění přírodnin podle určité vlastnosti (velikost, druh, barva, tvar...)
- *Podzimní vycházky přírodou – vnímání krásy, barevnosti.
- *Výtvarné činnosti – otiskovat listy, malovat jablíčka, vlaštovky, čápy, jak prší, podzimní stromy, listy, plody ...
- *Zpěv písní s podzimní tematikou: Vlaštovičko leť, Vyletěl si pyšný drak, Šel zahradník do zahrady, Fouká vítr...
- *Skupinové činnosti – sestavovat na koberci z přírodnin (žaludy, kaštiny, listy, kamínky, dřívka) tvořit obrazce, logické řady, volné hry, hry podle námětu...

- *Grafomotorika.
- *Pouštění draků.
- *Výlov rybníka.
- *Divadelní představení.

Cíle:

- poznávat pravidla chování v MŠ, vztahy mezi lidmi, začlenění do třídy;
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti;
- osvojit si elementární poznatky o podzimní přírodě;
- vnímat okolí, změny v přírodě živé i neživé;
- podporovat spolupráci dětí ve skupině, vnímat potřeby druhých;
- seznamovat se s nejbližším okolím;
- upevňovat vztahy v kolektivu.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu *Konkretizované očekávané výstupy RVP PV*)

- 5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- 5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- 5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité.
- 5.2.2.9 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.
- 5.2.3.8 Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
- 5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině.
- 5.3.9 Spolupracovat s ostatními.
- 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.
- 5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepřijemná.
- 5.4.6 Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy.

6.2.2 Včelička a rodina, čas vánoční začíná

Tematické části: Jak včelička potkala čerta
Včelička a vánoční stromeček
Včelička a sněhová vločka

Vzdělávací obsah:

- *Budeme podporovat tělesný rozvoj, lokomoci a pohyby těla podle vzoru.
- *Povedeme děti, aby se naučily, jak chránit své zdraví a dbát o svou bezpečnost.
- *Budeme u dětí vytvářet kladný vztah k přírodě a seznámíme děti s tím, jak přírodu chránit, pečovat o ni a proč.
- *Seznámíme děti s tradicemi naší společnosti – čert a Mikuláš, Vánoce
- *Budeme u dětí rozvíjet citové vztahy k okolí, ke své rodině, ke kamarádovi.
- *Poznáme znaky ročního období a souvislosti mezi přírodními jevy.
- *Rozmanitými činnostmi se zapojením co nejvíce smyslů povedeme děti k poznávání přírody a svého okolí.

Navrhované činnosti:

- *Hrabat listí a uklízet hračky na školní zahradě.
- *Ranní cvičení motivovaná ročním obdobím – pohyb k říkadlům.
- *Pohybové hry: Na kouzelníka, Chodí ježek, Na podzim, Na Mrazíka, aj.)
- *Četba, rozhovory k danému tématu.
- *Nácvik básní s pohybem – rytmizace, rozkládat slova na slabiky, určovat počáteční hlásky ve slovech, vymýšlet slova, ...
- *Výtvarné vyjadřování představ – sněží, prší, rohy pro čerta, vánoční ozdoby, vánoční strom, sněhulák...
- *Námětové hry: na čerty, na počasí, stavíme sněhuláky....

- *Slavíme Vánoce – tradice, rozhovory, výroba dárků pro rodiče ....
- *Ochutnávka pečiva – smyslové hry – co je sladké, slané...
- *Manipulace s různými druhy materiálu – motorická paměť – třídít, sestavovat, řadit, přiřazovat, počítat...
- *Provádět pokusy se sněhem a ledem.
- *Mikulášská nadílka, vánoční nadílka.
- *Tvořivá dílna.

Cíle:

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte;
- osvojovat si poznatky o zimní přírodě, vánočních tradicích;
- vytvářet zdravé životní návyky a postoje;
- orientovat se v neznámém prostředí;
- rozvíjet citové vztahy k okolí;
- podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa;
- chápat souvislosti mezi přírodními jevy;
- vnímat všemi smysly;
- vytvářet kladný vztah k přírodě a chránit ji.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla.
- 5.1.13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
- 5.2.1.10 Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
- 5.2.1.7 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.
- 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat.
- 5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti.
- 5.2.3.6 Uvědomovat si svoje možnosti a limity.
- 5.2.3.13 Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.
- 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, respektovat odlišnosti, jsou přirozené.
- 5.4.8 Utvořit si základní představu o pravidlech chování a společenských normách a chovat se podle nich.

6.2.3 Zvědavé včeličky a první sníh

Tematické části: Včelička a rukavička
Včelička v pohádce
Jak včelička přivolala jaro

Vzdělávací obsah:

- *Budeme děti motivovat k aktivnímu poznávání a budeme podporovat jejich zájem o nové a neznámé.
- *Vhodně zvolenými činnostmi povedeme děti k rozlišování některých obrazných symbolů a porozumění jejich funkcí.
- *Budeme u dětí rozvíjet schopnost soustředit se na určitou činnost, přemýšlet a správně se rozhodnout.
- *Postupně budeme upevňovat vztah k rodině, obci i naší vlasti.
- *Poznáme znaky zimního, jarního období – budeme si všímat rozdílů v přírodě živé i neživé.
- *Budeme upevňovat již získané poznatky o přírodě v různém ročním období, jak ji chránit a pečovat o ni a proč.
- *Rozvineme u dětí komunikativní dovednosti, naučíme je přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem i s dospělým.
- *Povedeme děti k tomu, aby se chovaly obezřetně před cizími a neznámými lidmi, aby dovedly odmítnout komunikaci, která je jim nepříjemná.

Navrhované činnosti:

- *Sezónní činnosti: hry se sněhem, klouzání, sáňkování, bobování, pokusy se sněhem.

- *Diskusní kruh: rozhovory, vyprávění, četba příběhů k tématu.
- *Pohybové chvílky, zdravotní cvičení, pohybové hry.
- *Poslech a dramatizace příběhů s jarní tematikou.
- *Zpěv a poslech písní se zimní, jarní tematikou.
- *Námětové hry (na sportovce – bruslaře, lyžaře, hokejisty, na zahradníky, na obchod, na řidiče, Pekaře, ...)
- *Grafická nápodoba čísel – co je méně, více, stejně, chápat symboly.
- *Manipulovat s drobným materiálem, třídění, seskupování, porovnávání, sestavování obrazců.
- *Krmení ptáčků u krmítka. (péče v zimě o zvířata a ptáky), výroba krmítek – spolupráce s rodiči, ...
- *Výtvarné činnosti: karnevalové masky, části oblečení, vločky, rampouchy, ptáci, sněženky, kuřátka, ovečky...
- *Klíčení semen – provádět pokusy.
- *Velikonoce – tradice a zvyky rozhovory, výtvarné činnosti, taneční a pohybová výchova.
- *Úklidové práce na zahradě.
- *Karneval.
- *Divadelní představení.

Cíle:

- motivovat děti k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jejich zájem, poznávat nové a neznámé;
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se;
- získávat pocit sounáležitosti s obcí i vlastí, sounáležitost k místu, kam patřím;
- osvojovat si poznatky o zimní (jarní) přírodě živé i neživé;
- přispívat k elementárnímu chápání světa;
- vědět, jak se chovat v přírodě.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
- 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu funkci.
- 5.2.3.15 Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání s uměním.
- 5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.
- 5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.
- 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
- 5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.
- 5.1.4 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
- 5.3.13 Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými lidmi.

6.2.4 Rozkvetly nám kytičky, práci mají včeličky

Tematické části: Včeličky na farmě
Včelička a rodina
Včelička na cestách

Vzdělávací obsah:

- *Povedeme děti k vyjadřování svých pocitů, dojmů a představ (výtvarně, pohybově, hudebně...).
- *Vhodným výběrem činností a motivací budeme u dětí rozvíjet fantazii a nadání
- *Postupně u dětí budeme rozvíjet poznání sama sebe, uvědomování si svých pocitů příjemných i nepříjemných.
- *Budeme u dětí rozvíjet citové vztahy k okolí, ke své rodině, ke kamarádovi.
- *Povedeme děti k uplatňování základního společenského chování ve styku s dětmi i dospělými.
- *Poznáme, že na Zemi žijí různí lidé, kteří se od nás odlišují (jazyk, barva pleti, způsob života).
- *Naučíme se respektovat práva druhých, domlouvat se, spolupracovat.
- *Poznáme, že je zajímavé dozvídat se nové věci a naučíme se vnímat umělecké a kulturní podněty.
- *Povedeme děti k péči o okolní životní prostředí.

Navrhované činnosti:

- *Rozhovory na dané téma, vyprávění.
- *Básně a písně o jaru.
- *Námětové hry (na sportovce – bruslaře, lyžaře, hokejisty, na zahradníky, na obchod, na řidiče, Pekaře, ...)
- *Básně a písně o jaru.
- *Výtvarné vyjadřování svých představ – sněženka, tulipán, kuřátko, jarní strom, život na louce...
- *Vycházky do přírody, na hřiště, do zámeckého parku – pozorovat své okolí.
- *Typické jarní znaky, květiny, zvířata a jejich mláďata, počasí...
- *Výtvarné činnosti – otiskování dlaní, přírodnin, korku – jarní květiny, sluníčko, zvířátka, ovečka...
- *Prohlížení a „čtení“ knih – rozhovory k obrázkům, sestavování příběhu...
- *Velikonoční tradice, zdobení vajíček, velikonoční beránek.
- *Jarní úklid na zahradě – hračky, nábytek - mýt, zametat okolo pískoviště, sbírat větvičky, aj.
- *Vystoupení pro rodiče a veřejnost – básně, písně, tanečky.
- *Smyslové hry – Poznat, co je v košíku, na zvířata, jak to voní...
- *Sázení kytičky pro maminku....
- *Grafomotorika, orientace na ploše papíru, orientace v prostoru třídy, zahrady....
- *Kooperativní, námětové, didaktické hry k tématu.
- *Konstruktivní hry, skupinové činnosti, individuální činnosti – stavebnice, logik, mozaika....
- *Motivační hry – jedeme do Afriky, na severní pól ...
- *Hry: Cestujeme po světě, Na námořníky, ...
- *Divadelní představení – Přeštice, Plzeň – divadlo Alfa.
- *Výlety do ZOO, pěší výlety se stopovanou.

Cíle:

- vyjádřit své pocity, dojmy a zážitky;
- rozvíjet schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání;
- rozvíjet poznání sama sebe, vlastních zájmů, možností a potřeb;
- rozvíjet citové vztahy k okolí;
- poznávat, že na Zemi žijí různí lidé (odlišují se barvou pleti, jazykem, kterým hovoří, způsobem života...);
- vnímat změny v přírodě (den se prodlužuje, mění se počasí, rostliny, zvířata...).

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit.
- 5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
- 5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky.
- 5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi.
- 5.4.13 Vnímat umělecké i kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
- 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.
- 5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.
- 5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.
- 5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým, respektovat je.

6.3 Roční téma: S beruškou poznáváme přírodu

Ve třetím roce se zaměříme na podporu zdraví předškolních dětí, na objasnění pojmu samotného zdraví, pojmů podpory zdraví, bezpečnosti a ochrany zdraví, prevence, zdravé výživy a také aktivního pohybu, činností a na vše související s lidským tělem. Cílem je rozvíjet duševní pohodu, psychickou i tělesnou otužilost a zdatnost, jako základ zdravého životního stylu.

6.3.1 Beruška ve školce

Tématické části: Beruška jde do školky
Beruška poznává pravidla
Beruška na zahrádce

Vzdělávací obsah:

- *Nové děti seznámíme s pravidly v naší školce.
- *Povedeme děti k bezpečné orientaci v novém prostředí.
- *Postupnou adaptací se děti odloučí od rodičů na delší dobu a začlení se mezi své vrstevníky.
- *Budeme upevňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- *Naučíme děti zvládat sebeobsluhu a osobní hygienu.
- *Vhodnou motivací a rozhovory povedeme děti k rozvoji komunikativních dovedností.
- *Postupně děti naučíme orientovat se v prostoru i na listu papíru.
- *Různorodými činnostmi povedeme děti k vyjadřování svých prožitků (slovně, výtvarně, pohybově).
- *Budeme učit děti spolupracovat, domlouvat se na společném řešení a postupu, naučíme je orientovat ve skupině.
- *Děti se naučí zvládat jemnou motoriku a ovládat koordinaci oka a ruky.
- *Postupně budeme poznávat zdravý životní styl (čistota, pohyb, výživa ...).
- *Při všech činnostech budeme zapojovat co nejvíce smyslů.
- *Povedeme děti k přemýšlení a své myšlenky a úvahy se snažit srozumitelně vyjádřit.
- *Postupně naučíme děti, ovládat své city a přizpůsobovat jim své chování.

Navrhované činnosti:

- *Tělovýchovné a pohybové aktivity v přírodním terénu.
- *Komunitní a diskuzní kruh na dané téma.
- *Hry zaměřené na orientaci v prostoru (labyrinty, překážkové dráhy, Hoří, přihořívá...)
- *Námětové a didaktické hry na obchod, na maminky, na lékaře...)
- *Četba, vyprávění, rozhovory.
- *Pozorování na vycházkách, změny v přírodě, počasí, příležitostné situace.
- *Překážkové dráhy – hledání cesty.
- *Prožitkové učení se zapojením co nejvíce smyslů, smyslové hry – poznej podle hmatu, zraku, chuti, sluchu (kamaráda, ovoce, zeleninu, předměty denní potřeby, aj.).
- *Řízené individuální i skupinové činnosti – využití přírodnina předmětů denní potřeby. geometrických tvarů, předmětů, hraček, ovoce, zeleniny, ...
- *Sběr přírodnin a hry s nimi.
- *Skupinové práce výtvarné – na velké ploše papíru – domlouvat se na společném postupu.
- *Sestavování z přírodnin i různých druhů materiálů (víčka, koženkové tvary, látky, provázky, aj.) na koberci - individuálně i ve skupinách – cestičky pro berušky.
- *Spontánní činnosti, volné hry, individuální činnosti.
- *Zpěv, recitace a dramatizace – Beruška tanečnice, Beruška a kytička, ...
- *Grafomotorická cvičení - pracovní listy, cviky v prostoru na uvolnění ruky – jablíčka, brambory....
- *Výlov rybníka.
- *Divadelní představení.

Cíle:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů;
- zvládat sebeobsluhu, základní hygienické a zdravotně preventivní návyky;
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno;
- chápat prostorové pojmy (nahore, dole, pod, nad, před, za);
- uvědomovat si své možnosti a limity;
- vyjádřit své prožitky slovně;
- spolupracovat s ostatními;
- dodržovat dohodnutá pravidla soužití;
- začlenit se do třídy mezi své vrstevníky;
- orientovat se bezpečně v novém prostředí.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku.
- 5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.
- 5.1.12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.
- 5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- 5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité.
- 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit.
- 5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině.
- 5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.
- 5.3.9 Spolupracovat s ostatními.

6.3.2 Jak beruška uspávala včeličky

Tematické části: Beruška a dráček Papíráček
Jak beruška poznala čerta
Jak beruška potkala Ježíška

Vzdělávací obsah:

- *Povedeme děti k pohybovým aktivitám prospívajícím jejich zdraví.
- *Naučíme je postupně napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a sladit pohyby s rytmem a hudbou.
- *Rozvineme komunikativní dovednosti a povedeme děti k vyjadřování svých myšlenek, nápadů, pocitů ve vhodně zformulovaných větách.
- *Seznámíme je s některými matematickými pojmy a naučíme se je podle potřeby využívat.
- *Seznámíme děti s tradicemi naší společnosti – čert a Mikuláš, Vánoce.
- *Budeme u dětí rozvíjet citové vztahy k okolí, ke své rodině, ke kamarádovi.
- *Naučíme děti uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
- *Navrhovanými činnostmi se zapojením co nejvíce smyslů povedeme děti k poznávání přírody a svého okolí.

Navrhované činnosti:

- *Zdravotní cvičení, pohybové chvílky, pohyb k říkadlům, překážkové dráhy, pohybové hry.
- *Hrabání listí a úklidové práce na školní zahradě.
- *Pohyb k básním (Brambora, Poběžíme do sadu, Ježek v listí, Čertík, Vánoční stromeček...
  - *Četba, rozhovory k danému tématu.
- *Nácvik básní s pohybem – rytmizace, rozklad na slabiky, počáteční písmena, vymyšlení slov, ...
- *Výtvarné činnosti – prší, sněží, rohy pro čerta, vánoční ozdoby, vánoční strom, sněhulák...
- *Námětová hra na čerty.
- *Proč slavíme Vánoce – tradice, rozhovory, výroba dárků pro rodiče ....
- *Výroba zeleninového salátu, perníčků...
- *Ochutnávka pečiva – co je sladké, slané...
- *Manipulace s různými druhy materiálu – třídění, sestavování, řazení, přiřazování, počítání....
- *Mikulášská nadílka, vánoční nadílka.
- *Tvořivá dílna.

Cíle:

- koordinovat lokomoci a pohyby těla;
- sladit pohyb s rytmem a hudbou;
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat;
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku);
- zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu;
- orientovat se v prostoru i rovině, chápat číselnou řadu;
- nalézat nová řešení, řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně;

- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky;
- respektovat potřeby druhých, vnímat, co si druhý přeje a co potřebuje;
- umět se domluvit na společném řešení, přizpůsobit se společnému programu.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla.
- 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru.
- 5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách.
- 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat.
- 5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
- 5.3.10 Respektovat potřeby jiného dítěte.
- 5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi.
- 5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.

6.3.3 Beruška poznává změny v přírodě

Tematické části: Beruška v zimní říši
Pohádkové putování s beruškou
Beruška a jarní zahrádka

Vzdělávací obsah:

- *Naučíme děti zvládat jednoduchý pohyb podle vzoru a běžné pohyby v různém prostředí.
- *Seznámíme děti s jejich tělem a některými orgány a s činnostmi, které prospívají jejich zdraví.
- *Povedeme děti ke správnému vyslovování, ovládnutí dechu a správnému tempu a intonaci řeči.
- *Necháme je samostatně vyjadřovat myšlenky, pocity a nápady.
- *Naučíme děti znát, kdo patří do rodiny, členy rodiny, vzájemné vztahy, a rozlišovat jednotlivé role, které v rodině její členové zastávají.
- *Povedeme děti k tomu, aby se záměrně naučily krátké texty, uměly si je vybavit a reprodukovat.
- *Zapojíme děti do organizace her a činností.
- *Naučíme je prožívat radost ze zvládnutého a poznaného a z radosti druhých.
- *Povedeme je k nalézání různých řešení a postupů – logické myšlení.

Navrhované činnosti:

- *Zdravotní cvičení, pohybové chvílky s různou motivací, pohyb k říkadlům, pohybové hry.
- *Sezónní činnosti, zdolávání překážek v přírodním terénu, vyšlapování cest do sněhu, otiskování do sněhu.
- *Otiskování dlaní, chodidel, obkreslování postavy.
- *Třídění vloček, koulí podle tvaru a velikosti.
- *Logické řady, logik.
- *Orientace v rovině (nahore, dole, aj.), porovnávání velikosti, materiály, určovat pořadí
- *Stříhání, lepení, malování, modelování (lyžaři, sněhulák, vločky, koule...).
- *Smyslové hry: Co je pod sněhem? Poznej podle hmatu, sluchu, vůně.
- *Hry zaměřené na orientaci v prostoru.
- *Nácvik básní a písní se zimní tematikou.
- *Pozorování na vycházkách, významné budovy v obci, hledání cesty do MŠ, domů.
- *Vyřizování vzkazů, úklidové činnosti, hrabání, zametání sněhu...
- *Pozorování probouzejícího se jara, znaky...
- *Divadelní představení.
- *Karneval.

Cíle:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru, pokynu;
- rozlišovat pomocí všech smyslů (např. tvary, specifické znaky; vnímat hmatem apod.);

- pojmenovat části těla, znát jejich funkce, mít povědomí o jeho vývoji;
- hodnotit slovní výkony, odpovídat, formulovat otázky;
- učit se nová slova, reprodukovat říkanky, písničky, hádanky;
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost;
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného;
- uplatňovat své individuální potřeby s ohledem na druhého.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
- 5.1.10 Pojmenovávat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
- 5.1.13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
- 5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči.
- 5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- 5.2.2.1 Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si nového, změněného, chybějícího.
- 5.2.1.6 Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
- 5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit.
- 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešením.
- 5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti.

6.3.4 S beruškou na výletě

Tematické části: Beruška a její rodina
Jak se beruška chtěla dozvědět všechno o lidech
Beruška na prázdninách

Vzdělávací obsah:

- *Budeme dbát u dětí na správné držení těla, správné sezení, držení tužky, lžice....
- *Naučíme děti rozlišovat, co prospívá našemu zdraví a co mu škodí.
- *Naučit děti znát, kdo patří do rodiny, členy rodiny, vzájemné vztahy, a rozlišovat jednotlivé role, které v rodině její členové zastávají.
- *Budeme u dětí rozvíjet citové vztahy k okolí, ke své rodině, ke kamarádovi.
- *Děti se postupně učí rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.
- *Budeme pozorovat změny v přírodě – jaro, léto.
- *Povedeme děti k získávání pozitivního vztahu k přírodě, ke kultuře a umění.
- *Naučíme děti, jak zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.
- *V nabídce tvořivých činností povedeme děti k vyjadřování své představitosti a fantazie.
- *Povedeme děti, aby mezi sebou spolupracovaly, domluvily se např. na společném postupu při řešení úkolu.
- *Naučíme děti orientovat se v prostoru, rovině i čase.
- *Pestrou nabídkou budeme u dětí probouzet zájem o poznávání nových věcí a dějů v přírodě i okolí.

Navrhované činnosti:

- *Zdravotní cvičení, pohybové chvílky, taneční výchova, pohybové hry.
- *Rozhovory – co je zdravé, nezdravé, co nám prospívá /neprospívá...
- *Námětové hry: Na lékaře, V nemocnici, Na vitamíny, aj.
- *Vrstvené puzzle „Kluk a holka“, knihy o lidském těle.
- *Vycházky do přírody, na hřiště, do zámeckého parku.
- *Typické jarní znaky, květiny, zvířata a jejich mláďata, počasí...
- *Výtvarné činnosti – otiskování dlaní, prstů – květiny, sluníčko, zvířátka, slepička a kohoutek...
- *Smyslové hry – na zvířata, kouzelný košík...
- *Výtvarné vyjadřování představ – jaro, jarní strom, zvířata, jarní zelenina....

- *Grafomotorika, orientace na ploše papíru, orientace v prostoru třídy, zahrady....
- *Hry – Co děláme celý den, Včera, dnes, zítra, rok – obrazový materiál, dramatické činnosti, pantomima, třídění obrázků, předmětů, logické řady...
- *Konstruktivní hry, námětové hry, skupinové činnosti, individuální činnosti, didaktické a kooperativní činnosti.
- *Zpěv písní s jarní tematikou.
- *Pozorování na vycházkách, významné budovy v obci, hledání cesty do MŠ, domů.
- *Vystoupení pro rodiče
- *Divadelní představení – Přeštice, Plzeň – divadlo Alfa.
- *Výlety do ZOO, pěší výlety.

Cíle:

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí;
- zvládat jednoduché pracovní úkony;
- mít povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí;
- pojmenovat části těla, znát jejich funkce, mít povědomí o jeho vývoji;
- správně vyslovovat, ovládat dech a tempo;
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně;
- vnímat krásy přírody, vyjadřovat své prožitky;
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno;
- přirozeně komunikovat s druhými, udržovat přátelství;
- spolupracovat s ostatními;
- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi;
- vnímat, že svět má svůj řád (jak svět lidí, tak i svět přírody);
- mít povědomí o významu životního prostředí.

Očekávané výstupy:

- 5.1.1 Zachovávat správné držení těla.
- 5.1.14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.
- 5.1.12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.
- 5.2.1.6 Porozumět slyšenému.
- 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představitost a fantazii v tvořivých činnostech.
- 5.2.2.9 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.
- 5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně.
- 5.2.3.15 Těšit se z hezkých příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání s uměním.
- 5.3.9 Spolupracovat s ostatními.
- 5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pozoruhodný.
- 5.5.10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.

Cílem každého dne se nám stane věta:

Snaž se umožnit dítěti prožít drobný úspěch každý den.

Nejdříve budeme poznávat sami sebe a kamarády kolem sebe. Budeme řešit problémy, kdo je u nás ve třídě, doma, venku kamarád. Jak se pozná kamarád, co se od něj mohou naučit a co já ho mohou naučit. Zjistíme, že ne každý, s kým si hrajeme, je kamarád. Až to všechno probádáme, budeme poznávat svět velkých dospěláků. Jaký vlastně je, jak se z nás stane dospělák, jak může pomoci dospělák mě a jak já jemu? Budeme zkoumat a objevovat svět zvířat a rostlin. Jak se tyto světy vzájemně ovlivňují, v čem se liší. Jak můžeme pomáhat, aby se všem dobře žilo? Nakonec budeme poznávat, co je to zdravý životní styl, jak a co všechno můžeme pro své zdraví a zdraví ostatních dělat, jak se zachovat v určitých situacích v našem životě a co všechno může naše zdraví i zdraví všech ovlivňovat.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Autoevaluace napomáhá k vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání. Poznatky získané tímto vyhodnocováním nám pomáhají zlepšovat kvalitu vzdělávacího procesu a podmínek, za nichž vzdělávání probíhá.

Cílem autoevaluace je zjistit aktuální informace o stavu mateřské školy a tím získat podklady pro plánování dalšího rozvoje mateřské školy, co je třeba v které oblasti zdokonalit, vylepšit, rozvíjet, na co je třeba se zaměřit a co zkvalitnit. Na evaluaci se podílejí obě učitelky, provozní zaměstnanci, děti a rodiče.

Systém autoevaluace naší mateřské školy:

Předmět evaluace - naplňování cílů programu,

- kvalita podmínek vzdělávání,
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání,
- práce pedagogů,
- výsledky vzdělávání.

Techniky evaluace - pozorování,

- hospitace,
- rozhovory s rodiči,
- rozbory dokumentace,
- rozhovory s učitelkou,
- dotazník pro rodiče,
- diagnostika dětí,
- sebehodnocení zachycené v projevech dětí.

Časový plán:

- hospitace (2x ročně),
- rozhovory s rodiči,
- rozbory dokumentace (po ukončení tématu),
- rozhovory s učitelkou (denně, po ukončení tématu),
- dotazníky pro rodiče (1x za 3 roky),
- diagnostika dětí (2x ročně),
- sebehodnocení dětí (po ukončení tématu),
- pedagogické rady (3x ročně).

Při evaluaci je důležitá diagnostika dítěte. Učitelky vedou diagnostickou dokumentaci všech dětí a zpracovávají individuální plán pro děti s odkladem školní docházky.

K diagnostice využívají tyto nástroje:

- rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči,
- pozorování dítěte,
- rozbor herních aktivit dítěte,
- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her),
- rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace),
- rozbor, analýza prací (výtvarný projev, pracovní výsledky),
- rozbor chování a jednání ve skupině (vztahy, řešení problémů, postavení ve skupině).

Pro sledování vývoje dítěte je důležitá znalost aktuálního vývoje dítěte a k němu potom hodnotíme jeho pokrok (nikoliv konfrontací s úrovní vrstevníků). Vývoj dítěte v jednotlivých oblastech zaznamenáváme průběžně během celého roku. Vedení osobního portfolia každého dítěte přiměje učitelku přemýšlet o vývoji každého dítěte, i toho, které je v kolektivu vrstevníků nejméně nápadné.

Kritéria a jednotlivé cíle na každý školní rok jsou stanoveny v ročním plánu práce.

Podmínky pro řízení a kontrolu – viz. roční plán.

Školní vzdělávací program vychází z RVP pro předškolní vzdělávání ze dne 1. 9. 2017.

8. UKONČENÍ PLATNOSTI

Ukončuje se platnost dokumentu č. 10/2018-S.

9. ÚČINNOST

Dokument nabývá účinnosti dne 1. září 2023, a je platný po dobu tří let.

Zpracovala: Bc. Eva Kahounová, vedoucí učitelka MŠ

Dokument byl projednán pedagogickou radou dne 30. 6. 2023

Mgr. Jana Sedláčková
ředitelka školy